

Zeugenhouderij G. Riphagen te Hattem

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport, naar aanleiding van de gewijzigde startnotitie

21 januari 2005 / rapportnummer 1351-58

commissie voor de milieueffectrapportage

College van burgemeester en wethouders van
gemeente Hattem
Postbus 93
8050 AB HATTEM

uw kenmerk
8051SM028 MER2004

uw brief
23 november 2004

ons kenmerk
1351-59/Do/eh

onderwerp
Zeugenhouderij G. Riphagen te Hattem
Advies voor richtlijnen voor het milieuef-
fectrapport, naar aanleiding van de ge-
wijzigde startnotitie

doorkiesnummer
(030) 234 76 24

Utrecht,
21 januari 2005

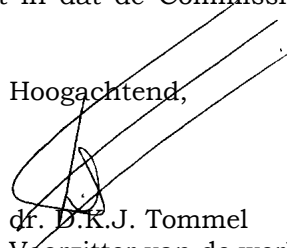
Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u – naar aanleiding van de gewijzigde startnotitie – de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Zeugenhouderij G. Riphagen te Hattem.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. D.K.J. Tommel
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Zeugenhouderij G. Riphagen te Hattem

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
naar aanleiding van de gewijzigde startnotitie Zeugenhoudery
G. Riphagen te Hattem

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport naar aanleiding van de gewijzigde startnotitie Zeugenhoudery G. Riphagen te Hattem,

uitgebracht aan College van burgemeester en wethouders van Hattem door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

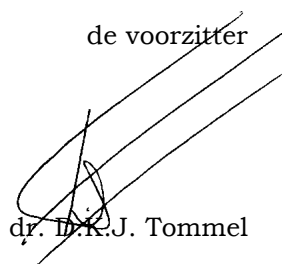
de werkgroep m.e.r.
Zeugenhoudery G. Riphagen te Hattem,

de secretaris

ir. F.D. Dotinga

de voorzitter

dr. D.K.J. Tommel

Utrecht, 21 januari 2005

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	2
3. ACHTERGRONDEN.....	2
3.1 Probleemstelling en doel.....	2
3.2 Beleidskader	2
4. ALTERNATIEVEN	2
4.1 Algemeen	2
4.1.1 Ligging.....	3
4.1.2 Lagere capaciteit en aantallen	3
4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	3
4.3 Nulalternatief.....	3
5. MILIEUGEVOLGEN	3
5.1 Algemeen	3
5.2 Stank.....	4
5.3 Ammoniak	4
5.4 Overige aspecten	4
6. OVERIGE	4

BIJLAGEN

1. Brief van de gemeente Hattem d.d. 23 november 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Huis aan Huis, gemeente Hattem d.d. 30 november 2004
3. Projectgegevens
4. Lijst met inspraakreacties

1. INLEIDING

De heer G. Riphagen uit Hattem is van plan om drie nieuwe stallen voor fokzeugen te bouwen achter, en ter vervanging van, zijn huidige fokzeugenbedrijf aan de Zuiderzeestraatweg. Hiervoor is een revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) nodig. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze revisievergunning wordt milieueffectrapportage (m.e.r.) toegepast.

Het college van Burgemeester en Wethouders van Hattem had de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). Nadat dit advies was uitgebracht (d.d. 17 juni 2003), bleek niet de gemeente Hattem, doch de provincie Gelderland bevoegd gezag te zijn. Dit omdat de beoogde brijvoeropslag groter was dan 50 m³. Toen echter later de initiatiefnemer besloot een andere vorm van voeding te kiezen – namelijk zonder gebruik van brijvoer – werd de gemeente Hattem opnieuw bevoegd gezag inzake de vergunningverlening. Vervolgens heeft de initiatiefnemer een nieuwe startnotitie ingediend, die door de gemeente Hattem in procedure is gebracht.

Bij brief van 23 november 2004 heeft het college van Burgemeester en Wethouders van Hattem de Commissie voor de m.e.r. vanwege de nieuwe startnotitie m.e.r. opnieuw in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Huis aan Huis, gemeente Hattem van 30 november 2004².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. Omdat de nieuwe startnotitie – naast het niet toepassen van brijvoer – ook op andere punten afwijkt van de oorspronkelijke startnotitie, heeft de Commissie besloten een geheel nieuw advies op te stellen voor de richtlijnen voor het MER.

Bij haar advisering betreft de Commissie de drie inspraakreacties die zij van de gemeente heeft ontvangen⁴.

Omdat de Commissie voortbouwt op de startnotitie, dient dit advies gelezen te worden in aanvulling daarop. Het herhaalt dus niet de onderdelen die voldoende zijn beschreven in de startnotitie.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

1. de toekomstige emissie van ammoniak van het gehele bedrijf en de depositie van ammoniak op de nabijgelegen voor verzuring gevoelige gebieden in relatie tot de achtergronddepositie van ammoniak;
2. een kwantitatieve omschrijving van geurhinder vanuit de stallen in termen van mestvarkeneenheden (mve) en stankcirkels;
3. het meest milieuvriendelijk alternatief, gericht op reductie van stank en ammoniak;
4. een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor de bestuurlijke besluitvorming.

3. ACHTERGRONDEN

3.1 Probleemstelling en doel

De startnotitie geeft aan dat de initiatiefnemer wil gaan voldoen aan nieuwe milieu- en dierenwelzijnseisen en dat een schaalvergroting nodig is om de investeringen op termijn terug te verdienen. De Commissie acht dat een heldere doelstelling die in het MER kan worden overgenomen.

3.2 Beleidskader

De Commissie brengt – in aanvulling op de verhandeling in de startnotitie – extra onder de aandacht dat aan de hand van de in het gebied vóórkomende soorten en de bescherming op grond van de *Flora- en faunawet* beoordeeld moet worden of een ontheffing op grond van artikel 75 van die wet moet worden aangevraagd.

Ga in het MER tevens in op de *IPPC-richtlijn* (Integrated Prevention and Pollution Control), en wat die betekent voor het initiatief.

Toets in het MER of het initiatief voldoet aan het beleidskader, waaronder het *Reconstructieplan Veluwe*⁵.

4. ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

De startnotitie beschrijft het voorlopige voorkeursalternatief. De Commissie adviseert om in het MER naast dit alternatief een meest milieuvriendelijk al-

⁵ Zie ook de inspraakreactie van de Gelderse Milieufederatie (bijlage 4: nr. 1).

ternatief (MMA) en een nulalternatief uit te werken. De laatste kan dienen als referentie waarmee de alternatieven kunnen worden vergeleken.

4.1.1 Ligging

Het MER moet kort schetsen of dhr. Riphagen mogelijkheden heeft om de beoogde stallen anders te situeren en in hoeverre daar milieuvoordelen aan verbonden zijn. De Commissie gaat ervan uit dat deze tekst in feite een motivering is van de keuze van de situering in de startnotitie. Geef in het MER ook aan of er milieuvoordelen te behalen zijn door wijziging van de emissiepunten.

4.1.2 Lagere capaciteit en aantallen

De startnotitie geeft de capaciteit en het beoogde aantal dieren per categorie (veebezetting) aan. Indien gerekend wordt met de kengetallen van de *Regeling Stankemissie en Veehouderijen in reconstructiegebieden*, dan neemt in de beoogde situatie het aantal mestvarkeneenheden – als maat voor de geurhinder – sterk toe. Tijdens de opstelling van het MER zou kunnen blijken dat de voorgestelde capaciteit en veebezetting vanwege stanknormen niet vergunbaar zijn. Indien bovendien een eventueel sterker stankreducerend stalsysteem geen soelaas biedt, dan adviseert de Commissie om in het MER een alternatief met kleinere capaciteit (dus lagere aantallen) op te nemen, waarmee de initiatiefnemer nog wel de investeringen kan terugverdienen.

4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het MER moet op basis van de voorgaande punten het MMA beschrijven. Bij de ontwikkeling daarvan adviseert de Commissie om primair aandacht te besteden aan maximale reductie van de ammoniakuitstoot en van stank. Dat alternatief kan vervolgens worden geoptimaliseerd voor:

- energie: door energiebesparing en gebruikmaking van duurzame energie;
- dierenwelzijn: voorkomen van calamiteiten⁶.

4.3 Nulalternatief

Het is niet zeker of het bevoegd gezag de aangevraagde vergunning zal kunnen verlenen. Het MER moet duidelijk maken wat er gaat gebeuren met het bedrijf als de vergunningaanvraag zou worden geweigerd. Deze situatie kan dienen als referentie in het MER.

5. MILIEUGEVOLGEN

5.1 Algemeen

Beperk de effectenbeschrijving in het MER tot die effecten die per alternatief verschillen of die normen (bijna) overschrijden.

⁶ De Commissie denkt bijvoorbeeld aan het voorkomen van problemen bij stroomuitval in warme periodes. Zie ook de vereisten van de Richtlijn 91/630/EEC en de implementatie daarvan in het Varkensbesluit 1994 en 1998. Speciale aandacht verdient ook het chemische luchtwassysteem, waarbij zwavelzuur wordt toegepast.

5.2 Stank

Beschrijf de huidige stanksituatie – met name of sprake is van een overbelaste situatie of niet – en de te verwachten stankemissie en geurhinder.

Pas bij het berekenen van de stankemissie uit de stallen en de mestopslag de systematiek van de *Richtlijn Stankhinder Veehouderij 1996* toe met de huidige jurisprudentie en de nieuwste mve-omrekeningsfactoren⁷.

Neem bij de beoordeling van de geurhinder ook de bronnen uit de omgeving mee (cumulatie), conform de vereisten van de IPPC-richtlijn. Dit kan met de 'cumulatiebrochure' uit 1985 of met een verspreidingsmodel.

5.3 Ammoniak

Beschrijf de reeds aanwezige achtergronddepositie van ammoniak en de toekomstige uitstoot van ammoniak. Geef een indicatie van de (vermindering van de) bijdrage aan de ammoniakdepositie op voor verzuring gevoelige natuurgebieden, met name de Veluwe (dit is o.a. Vogel- en Habitatgebied).

5.4 Overige aspecten

Geluid

Vermeld globaal de geluidsemissies voor de dag-, avond- en nachtperiode, zowel voor een representatieve bedrijfssituatie als bij incidentele bedrijfssituaties zoals storingen. Geef aan hoe vaak deze laatste zich voor zullen kunnen doen. Geef aan in welke mate de geluidsemissies hinder kunnen veroorzaken, vooral waar de emissies boven de achtergrondniveaus (kunnen) uitkomen.

Calamiteiten

Geef zo goed mogelijk de kans op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnsproblemen kunnen leiden.

6. OVERIGE

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

⁷ Staatscourant 181 van 28 april 2003: *Regeling stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden*. Indien het *Reconstructieplan Veluwe* wordt vastgesteld, dan dient rekening te worden gehouden met de *Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden*.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport, naar
aanleiding van de gewijzigde startnotitie over
Zeugenhouderij G. Riphagen te Hattem

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 november 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

GEMEENTE HATTEM			
Commissie voor de M.E.R. Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		Bezoekadres Markt 1 Hattem	Postadres Postbus 93 8050 AB Hattem
datum : 23 november 2004		telefoon : 038 - 4431616	
uw kenmerk :		fax : 038 - 4446839	
ons nummer : 8051SM028 MER2004		E-mail : gemeente@hattem.nl	
onderwerp : startnotitie MER Riphagen		Internet : www.hattem.nl	
		Inlichtingen bij : J.P. van der Meer	
		doorkiesnr. : 038-4431680	

Geachte heer/mevrouw,

Overeenkomstig de Wet milieubeheer sturen wij u hierbij de (gewijzigde) startnotitie MER met betrekking tot het fokzeugenbedrijf aan de Zuiderzeestraatweg 28 te Hattem. De startnotitie is door ons ontvangen op 11 oktober 2004. De openbare kennisgeving wordt gedaan op 30 november 2004.

Wij stellen u in de gelegenheid om ons te adviseren over de op te stellen MER-richtlijnen tot en met 1 februari 2005.

De behandeling van deze startnotitie wordt voor ons verzorgd door de heer W. Foppen, te bereiken onder nummer 0527-680872.

Hoogachtend,
namens het college van burgemeester en wethouders van Hattem,

 , hoofd sector Ruimtelijke Ordening en Beheer.

 Commissie voor de milieueffectrapportage	
ingekomen :	
nummer	(18)
dossier	1351-47+48+49
kopie naar :	Dop/Bib kh

Bijlage:
- startnotitie

Afschrift:
- RB
- W.Foppen Milieu-advies Burg. Schipperkade 8a 8321 EH URK

Verzonden 24 NOV. 2004

bng-nummer : 2850.03.402
rabobanknummer: 3257.04.600
gironummer : 84.77.20

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de gewijzigde startnotitie in de Huis aan Huis, gemeente Hattem d.d. 30 november 2004

GEMEENTE HATTEM

MILIEUBEHEER

Het college maakt, gelet op artikel 7.12 van de Wet milieubeheer, bekend dat de heer G. Ripha-gen een startnotitie ter voorbereiding van een milieu-effectrapport (MER) heeft ingediend voor een fokzeugenbedrijf op het adres Zuiderzeestraat-weg 28 te Hattem. Voor dit bedrijf is reeds eerder een startnotitie opgesteld. Deze notitie is gewij-zigd ten opzichte van de eerdere versie.

De schriftelijke mededeling met bijbehorende startnotitie MER ligt vanaf 30 november tot en met 28 december 2004 op werkdagen van 08.00 tot 12.00 uur, op woensdagmiddag van 13.30 tot 16.30 uur en op woensdagavond na telefonische afspraak (tel.nr. 038-4431680) voor een ieder ter inzage bij de sector Ruimtelijke Ordening en Be-heer (ROB). Belanghebbenden kunnen van 30 november tot en met 28 december 2004 schrifte-lijk reageren op de startnotitie vooruitlopend op de door het college op te stellen richtlijnen voor wat betreft de inhoud van de MER. Ook kan in de-zie periode, indien daarom wordt verzocht (tel. 038-4431680), over de startnotitie van gedachten worden gewisseld, waarbij de gelegenheid be-staat om mondeling reacties kenbaar te maken.

BOUWEN

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: dhr. G. Riphagen

Bevoegd gezag: gemeente Hattem

Besluit: revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm)

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14

Activiteit: De heer Riphagen wil achter zijn huidige varkensbedrijf een nieuw bedrijf bouwen met een capaciteit voor o.a. ruim 1600 zeugen met biggen aan de Zuiderzeestraatweg.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 22 april 2003

richtlijnenadvies1 uitgebracht aan de gemeente Hattem: 17 juni 2003

brief van de provincie Gelderland over wijziging bevoegd gezag in relatie tot het richtlijnenadvies: 22 juli 2004, verzonden 3 augustus 2004

brief aan de provincie Gelderland: 27 september 2004

kennisgeving tweede startnotitie: 30 november 2004

richtlijnenadvies2 uitgebracht: 21 januari 2005

Bijzonderheden: Voor het initiatief is een revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) nodig. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze revisievergunning wordt milieueffectrapportage (m.e.r.) toegepast.

Het college van Burgemeester en Wethouders van Hattem had de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). Nadat dit advies was uitgebracht (d.d. 17 juni 2003), bleek niet de gemeente Hattem, doch de provincie Gelderland bevoegd gezag te zijn. Dit omdat de beoogde brijvoeropslag groter was dan 50 m³. Toen echter later de initiatiefnemer besloot een andere vorm van voeding te kiezen – namelijk zonder gebruik van brijvoer – werd de gemeente Hattem opnieuw bevoegd gezag inzake de vergunningverlening. Vervolgens heeft de initiatiefnemer een nieuwe startnotitie ingediend, die door de gemeente Hattem in procedure is gebracht.

De Commissie adviseert in haar nieuwe richtlijnenadvies om in het MER de nadruk te leggen op uitstoot van ammoniak en geur.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. ir. H. Harssema

dr.ir. N.W.M. Ogink

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

drs. M. Odijk (richtlijnenadvies1)

ir. F.D. Dotinga (brief aan provincie, richtlijnenadvies2)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20041221	Gelderse Milieufederatie	Arnhem	20050110
2.	20040913	B v.d. Velde	Hattem	20050110
3.	20040915	A. v.d. Velde en J. v.d. Velde	Hattem	20050110

**Zeugenhoudery G. Riphagen te Hattem.
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport, naar aanleiding van de gewijzigde startnotitie**

De heer Riphagen wil achter zijn huidige varkensbedrijf een nieuw bedrijf bouwen met een capaciteit voor o.a. ruim 1600 zeugen met biggen aan de Zuiderzeestraatweg. Voor het initiatief is een revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) nodig. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze revisievergunning wordt milieueffectrapportage (m.e.r.) toegepast. Het college van Burgemeester en Wethouders van Hattem had de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). Nadat dit advies was uitgebracht (d.d. 17 juni 2003), bleek niet de gemeente Hattem, doch de provincie Gelderland bevoegd gezag te zijn. Dit omdat de beoogde brijvoeropslag groter was dan 50 m³. Toen echter later de initiatiefnemer besloot een andere vorm van voeding te kiezen – namelijk zonder gebruik van brijvoer – werd de gemeente Hattem opnieuw bevoegd gezag inzake de vergunningverlening. Vervolgens heeft de initiatiefnemer een nieuwe startnotitie ingediend, die door de gemeente Hattem in procedure is gebracht.

ISBN 90-421-1459-2